

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 5C/84/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314204021
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Kubjatková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5314204021.3

Rozhodnutie

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Andreou Kubjatkovou v právnej veci navrhovateľky L.. V.Í. Q., Q. E. W., P., Č., právne zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka JUDr. Blendovský JUDr. Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1 A, 022 01 Čadca, proti odporcovi: Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, 812 85 Bratislava, v konaní o náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím vo výške 1.653,74 € takto

r o z h o d o l i :

Odporca je p o v i n n ý nahradíť škodu spôsobenú navrhovateľke vo výške 1.653,74 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke trovy konania v sume 20,-- € titulom zaplatenia súdneho poplatku z návrhu a v sume 571,62 € titulom trov právneho zastúpenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet spoločnosti Advokátska kancelária JUDr. Stopka JUDr. Blendovský JUDr. Strapáč, PhD., s.r.o., vedený v ČSOB, a.s., pobočka Čadca, číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: 46912.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka svojím návrhom podaným na súd dňa 17. 4. 2014 žiadala súd, aby zaviazal odporcu zaplatiť jej sumu 1.653,74 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku, a zároveň jej priznal trovy konania.

Navrhovateľka vo svojom návrhu uviedla, že dňa 12. 9. 2005 bolo uznesením ČVS: ORP-227/OEK-CA-2005 voči navrhovateľke vznesené obvinenie pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Tr. zák. Proti tomuto uzneseniu navrhovateľka v zákonom stanovenej lehote podala sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry Čadca spisová značka Pv 2411/04-30 zo dňa 4.10.2005 zamietnutá ako nedôvodná. Prokurátorka okresnej prokuratúry podala na súde dňa 24. 9. 2008 voči navrhovateľke obžalobu pre tento skutok. Navrhovateľka bola trestným rozkazom spisová značka 1T/96/2008-183 zo dňa 9. 6. 2011 uznaná za vinnú a odsúdená na peňažný trest vo výške 170,-- € a náhradný trest odňatia slobody vo výmere 7 dní pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený. Proti trestnému rozkazu podala v zákonom stanovenej lehote odpor, na základe čoho bolo nariadené hlavné pojednávanie. Okresný súd v Čadci dňa 26. 10. 2011 vydal rozsudok spisová značka 1T/96/2008-220, ktorým navrhovateľku spod obžaloby oslobodil z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Na základe odvolania prokurátorky OP Čadca Krajský súd v Žiline uznesením 2To/12/2012 zo dňa 15. 2. 2012 zrušil rozsudok Okresného súdu v Čadci a vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Dňa 3. 5. 2012 Okresný súd Čadca rozhodol rozsudkom 1T/96/2008-274 tak, že navrhovateľku oslobodil spod obžaloby, lebo skutok nie je trestným činom. Odvolanie podané prokurátorkou OP Čadca bolo zamietnuté Krajským súdom v Žiline uznesením 2To/104/2012 zo dňa 21. 11. 2012. Rozhodnutie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 11. 2012. Na základe tohto uznesenia Krajského súdu v Žiline sa navrhovateľka so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím obrátila dňa 25. 9. 2013 na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky (ďalej len GP SR) ako orgán, ktorý konal v mene štátu podľa § 4 ods. 1 písm. f) Zákona číslo 514/2013. GP SR postúpila vyššieuvedenú sťažnosť zo strany

navrhovateľky na vybavenie príslušnému orgánu, a to Ministerstvu spravodlivosti SR (ďalej len MS SR), ktoré však dospelo k názoru, že predmetná žiadosť ním nemôže byť prerokovaná, a vrátilo postúpenie žiadosti GP SR. GP SR však zotrváva na pôvodnom právnom názore, že nie je orgánom, ktorý by mal vo veci konať. Nakoľko sa GP SR a MS SR nevedia zhodnúť, ktorý z nich je orgánom konajúcim v mene štátu, má zato, že pasívne vecne legitimované je Ministerstvo spravodlivosti SR podľa § 4 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. Náhrada škody podľa § 18 ods. 1 Zákona číslo 514/2003 Z.z. zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli konaním, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Podľa § 18 ods. 3 Zákona č. 514/2003 Z.z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Celková výška spôsobenej škody činí sumu 1.653,74 €, ktorá bola spôsobená v príčinnej súvislosti s vydaním nezákonných rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní. Táto suma bola vyfakturovaná a následne zaplatená advokátskej kancelárii ako trovy právneho zastúpenia. Preto žiada súd, aby návrhu vyhovel.

Odporca - Slovenská republika zastúpená MS SR (ako pôvodne označený orgán, ktorý má konať v mene štátu) vo svojom písomnom vyjadrení sa k návrhu, ako aj na pojednávaní namietal, že nie sú orgánom, ktorý je v tomto prípade oprávnený konať v mene štátu, pretože navrhovateľka si náhradu škody uplatňuje v súvislosti so začatím a vedením trestného stíhania, pričom poukázal na Uznesenie Najvyššieho súdu SR 4MCdo 15/09, ako aj 3Cdo/194/2010, kde sa Najvyšší súd vyjadril k tomu, že v prípade ako orgán konajúci v mene štátu prichádza do úvahy ako MS SR, tak aj GP SR. V rámci predbežného prerokovania si žiadosť vrátane všetkých príloh ponechala Generálna prokuratúra SR. Poukázalo na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17Co/984/2013, ktorým bol potvrdený rozsudok OS Zvolen číslo 13C/120/2012 zo dňa 6. 9. 2013, v ktorom krajský súd pripustil dovolanie proti tomuto rozsudku na zodpovedanie otázky, ktorý štátny orgán je po 1. 1. 2013 oprávnený konať za štát v súdnom konaní začatom do 31. 12. 2012 v prípade uplatneného nároku na náhradu škody z nezákonného rozhodnutia podľa Zákona číslo 514/2003 Z.z., ktorým je uznesenie o vznesení obvinenia vydané povereným príslušníkom Policajného zboru, proti ktorému podanú sťažnosť prokurátor zamietol, a podal obžalobu na príslušnom súde za situácie, že poškodený pred podaním návrhu na začatie konania na súd podával žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody štátnemu orgánu príslušnému podľa predpisov účinných do 31. 12. 2012. V tomto rozsudku odvolací súd nastolené dovolacie otázky riešil tak, že štátnym orgánom oprávneným konať za štát v súdnom konaní začatom do 31. 12. 2012 v prípade uplatneného nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa Zákona č. 514/2003 Z.z., ktorým je uznesenie o vznesení obvinenia vydané povereným príslušníkom policajného zboru, proti ktorému podanú sťažnosť prokurátor zamietol, a podal obžalobu príslušnému súdu za situácie, že poškodený podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody štátnemu orgánu príslušnému podľa predpisov účinných do 31. 12. 2012, je s účinnosťou od 1. 1. 2013 Generálna prokuratúra SR, pričom v súdnom konaní o náhradu škody proti štátu začatom do 31. 12. 2012 prihliadne súd na zmenu orgánu oprávneného konať za štát od 1. 1. 2013 z úradnej povinnosti. Taktiež poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach 2Co/237/2013, ktorý sa stotožnil s názorom, že príslušným orgánom na konanie je Generálna prokuratúra SR, preto žiadajú, aby súd v tomto prípade prihliadol na zmenu orgánu oprávneného konať za štát z úradnej povinnosti.

Nakoľko súd prihliada na zmenu orgánu oprávneného konať za štát od 1.1.2013 v konaní začatom o náhradu škody proti štátu do 31.12.2012 z úradnej povinnosti, súd oznámením zo dňa 2. 2. 2015 len oznámil MS SR a GP SR, že v tejto veci v ďalšom konaní bude konať ako s orgánom, ktorý zastupuje Slovenskú republiku - odporcu s Generálnou prokuratúrou SR podľa § 4 ods. 1 písm. f) Zákona číslo 514/2003 Z.z. Nerozhodoval o tom samostatným uznesením.

GP SR vo svojom vyjadrení zo dňa 19. 2. 2015 uviedla, že nie je oprávnená konať vo veci za štát, nakoľko škodu nespôsobil prokurátor, preto nie je daná príslušnosť GP SR. Žiadali, aby súd pokračoval v konaní s MS SR. Titul náhrady škody - uznesenie o vznesení obvinenia je účinné a vykonateľné už jeho vydaním bez ohľadu na to, kedy ho prokurátor obdrží, pretože prokurátor nemôže jeho účinkom (škode) v tomto štádiu (rovnako ako súd) zabrániť. Ani úvaha, že zamietnutie sťažnosti a podanie obžaloby zakladá príslušnosť prokuratúry, nemá oporu v zákone. Návrh nemožno akceptovať ani vecne, pretože je nedôvodný. Navrhovateľka si sama svojím konaním trestné stíhanie zavinila, a akákoľvek náhrada škody by bola v rozpore s dobrými mravmi. Ani uznesenie o vznesení obvinenia nemožno v danom prípade automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní skutku sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. V danom prípade až rozsiahle odborne

náročné znalecké dokazovanie ustálilo skutkový a právny stav veci, pričom je nesporné, že sa skutok stal. Preto navrhujú návrh zamietnuť.

Právny zástupca navrhovateľky na pojednávaní uviedol, že zotrávajú na písomne podanom návrhu. Majú zato, že navrhovateľka splnila podmienky, aby jej bola zo strany štátu nahradená škoda, ktorá jej bola spôsobená v súvislosti s nesprávnym a nezákonným úradným postupom v rámci trestného konania. Majú zato, že Generálna prokuratúra je orgán, ktorý zastupuje odporcu, teda Slovenskú republiku, pričom vznik škody bol preukázaný listinnými dôkazmi pripojenými k návrhu, z ktorých vyplýva, že navrhovateľka skutočne musela vynaložiť zo svojho finančné prostriedky na obranu v rámci tohto trestného konania, teda zásahu štátu do jej práv a slobôd s tým, že tieto úkony boli vyúčtované jej obhajcom v súlade s Vyhláškou o odmenách a náhradách advokátov, teda v súlade s právnymi predpismi. Je síce pravdou, že na hlavnom pojednávaní v trestnom konaní bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, avšak skutkový stav oproti stavu z prípravného konania bol nezmenený, pretože aj rozsiahle znalecké dokazovanie bolo vykonané v rámci prípravného konania napriek tomu, že tieto dôkazy boli prokurátorovi zrejme už pri podávaní obžaloby, túto obžalobu podával. V prípravnom konaní zamietol sťažnosť obvinenej, teda navrhovateľky, ako nedôvodnú, teda na hlavnom pojednávaní nedošlo k žiadnej podstatnej zmene skutkových okolností, a návrh súdu o oslobodení navrhovateľky spod obžaloby bol riadne zdôvodnený. Takže základ nároku na poškodení je daný skutočne konaním orgánov štátu, došlo k pochybeniu, k vydaniu nezákonných rozhodnutí s tým, že v príčinnej súvislosti s týmito rozhodnutiami došlo k vzniku škody, a táto škoda bola navrhovateľkou preukázaná tak, ako bola preukázaná aj jej výška. Keďže sú splnené všetky podmienky na priznanie uplatneného nároku, žiadajú, aby súd návrhu v celom rozsahu vyhovel. V prípade úspechu si uplatňujú náhradu trov konania, ktorú vyčíslia v zákonnej lehote.

Zástupca odporcu na pojednávaní uviedol, že podľa ich názoru nie sú splnené základné hmotno-právne podmienky podľa § 4 ods. 1 písm. f) Zákona číslo 514/2003 Z.z., a GP preto nie je oprávnená konať za štát. Škodu nespôsobil prokurátor. Ak je titulom nároku na náhradu škody uznesenie o vznesení obvinenia, treba uviesť, že toto rozhodnutie je predbežne vykonateľné, t.j. odo dňa jeho vydania vyšetrovateľom má právne účinky, a to bez ohľadu na jeho oznámenie obvinenému, či na právoplatnosť. Ak má byť týmto rozhodnutím spôsobená škoda, tak sa to už deje jeho vydaním, pričom rozhodnutie vydal vyšetrovateľ Policajného zboru, a nie prokurátor. Prokurátor nemôže v štádiu vydania rozhodnutia vzniku jeho účinkom zabrániť. V danom prípade prokurátor zamietol sťažnosť obvinenej, vo veci podal obžalobu, preto nie sú splnené podmienky ani na to, aby za Slovenskú republiku konalo Ministerstvo vnútra podľa § 4 ods. 1 písm. b). V konaní by malo SR zastupovať MS SR. Namietol taktiež dôvodnosť samotného návrhu, keďže trestný poriadok predpokladá, že v každom procesnom štádiu trestného konania orgány činné v trestnom konaní alebo súd na základe dôkaznej situácie sú povinní prijať určité rozhodnutie. Rozhodnutie o vznesení obvinenia a následné podanie obžaloby bolo zákonné, dôvodné, v tom čase zistené skutkovým stavom, o čom svedčí aj fakt, že súd po preskúmaní obžaloby nerozhodol niektorýmzo spôsobov podľa §241 ods. 1 písm. a) až f) Tr. por., a samosudca nariadil vo veci hlavné pojednávanie, pričom až po vykonaní rozsiahleho dokazovania došlo k oslobodeniu obžalovanej spod obžaloby. Toto rozhodnutie súd odôvodnil rešpektovaním zásady in dubio pro reo s tým, že dôkazy vykonané v konaní pred súdom nepostačujú na uznanie viny obžalovanou zo žalovaného skutku. Treba uviesť, že skutok sa stal, vznesenie obvinenia bolo zákonné, a jediné zákonné rozhodnutie, ktoré mohol prokurátor prijať, bolo zamietnuť sťažnosť. Oslobodzujúci rozsudok nie je rozhodnutím, ktorý by sa dotýkal uznesenia o vznesení obvinenia, nekonštatuje jeho nezákonnosť, je len rozhodnutím vydaným na základe zmeneného skutkového stavu v procesnom štádiu trestného konania v konaní pred súdom. Poukázal na nález Ústavného súdu 2ÚS 163/2013, v ktorom ÚS uviedol, že skutočnosť, že vydaním uznesenia o vznesení obvinenia dochádza k posunu v rámci procesných štádií trestného konania do štádia, v ktorom sa trestné konanie vedie už pre vyšší stupeň pravdepodobnosti, že prešetrovaný skutok spáchala konkrétna osoba v tomto uznesení označená, t.j. trestné konanie sa presúva do štádia zisťovania skutočností rozhodujúcich pre potvrdenie alebo pre vyvrátenie tohto trestného obvinenia, ktoré je predpokladom tohto šetrenia. Tak vzhľadom na uvedené uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady, z tohto dôvodu nebolo zrušené ani konanie o sťažnosti proti tomuto uzneseniu, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, respektíve za odporujúce zákonu iba z dôvodu, že v čase jeho vydania neexistujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Z týchto dôvodov navrhujú návrh navrhovateľky zamietnuť.

Súd okrem výsluchu účastníkov vykonal dokazovanie oboznámením sa s celým spisovým materiálom, z ktorého mal preukázaný tento skutkový stav:

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné a bolo preukázané, že dňa 12. 9. 2005 bolo uznesením ČVS:ORP-227/OEK-CA-2005 voči navrhovateľke vznesené obvinenie za trestný čin ublíženie na zdraví podľa § 224 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. 12. 2005. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podala navrhovateľka v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry Čadca spisová značka Pv 2411/04-30 zo dňa 4. 10. 2005 zamietnutá ako nedôvodná.

Dňa 24. 9. 2008 podala prokurátorka Okresnej prokuratúry Čadca voči navrhovateľke obžalobu pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Tr. zák., ktoré konanie sa viedlo pod sp. zn. 1T/96/2008.

Okresný súd v Čadci vydal dňa 9. 6. 2011 trestný rozkaz pod spisovou značkou 1T/96/2008, na základe ktorého bola navrhovateľka uznaná za vinnú a odsúdená na peňažný trest vo výmere 170,-- € a náhradný trest odňatia slobody vo výmere 7 dní pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený. Proti tomuto trestnému rozkazu navrhovateľka podala v zákonom stanovenej lehote odpor, a okresný súd vo veci nariadil hlavné pojednávanie. Dňa 3. 5. 2012 Okresný súd v Čadci rozhodol opätovne rozsudkom 1T/96/2008-274, ktorým navrhovateľku oslobodil spod obžaloby z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Proti rozsudku podala prokurátorka OP Čadca odvolanie. Krajský súd v Žiline uznesením 2To/104/2012-311 zo dňa 21. 11. 2012 zamietol odvolanie prokurátorky proti tomuto rozsudku, a rozhodnutie Krajského súdu v Žiline nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 11. 2012.

Na základe uznesenia Krajského súdu v Žiline 2To/104/2012-311 zo dňa 21. 11. 2012 sa navrhovateľka so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím obrátila dňa 25. 9. 2013 na Generálnu prokuratúru SR podľa § 4 ods. 1 písm. f) Zákona číslo 514/2003 Z.z., a žiadala, aby jej žiadosti bolo vyhovené v plnom rozsahu, a bola jej priznaná náhrada škody vo výške 1.653,74 €. GP SR, organizačný a kontrolný odbor svojím vyrozumením zo dňa 7.10.2013 oznámil navrhovateľke, že jej žiadosť o predbežné prerokovanie nároku postúpil na vybavenie príslušnému orgánu, a to MS SR. MS SR po konštatovaní, že nepovažuje žiadosť navrhovateľky za žiadosť, ktorá môže byť prerokovaná MS SR, vrátilo postúpenie žiadosti GP SR ako orgánu príslušnému podľa § 4 ods. 1 písm. f) v spojení s § 4 ods. 3 Zákona číslo 514/2003 Z.z. GP SR, organizačný a kontrolný odbor svojím oznámením právnomu zástupcovi navrhovateľa zo dňa 12. 11. 2013 naďalej zotrval na pôvodnom právnom závere, že GP SR nie je orgánom, ktorý by mal v danej veci konať. V zmysle záverov GP SR v zmysle platnej právnej úpravy Zákona č. 514/2003 je založená príslušnosť na konanie v danom prípade práve MS SR.

Z faktúry odmeny a výdavkov za advokátske úkony 199 05 vystavenej dodávateľom JUDr. Miroslavom Stopkom, advokátom, odberateľovi - navrhovateľke, súd zistil, že jej boli vyfakturované trovy obhajoby vo veci OS Čadca 1T/96/2008 v celkovej sume 1.653,74 €.

Z príjmového pokladničného dokladu číslo 3783646 zo dňa 20.12.2012 súd zistil, že advokát JUDr. Stopka prijal od navrhovateľky sumu 1.653,74 €.

Podľa § 27 ods.1 Zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona (1.7.2004) a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 3 ods.1 Zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci: a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe, d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods.1 Zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods.1 písm. b) Zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods.1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra SR, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán policajného zboru.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) Ministerstvo spravodlivosti SR koná v mene štátu, ak
1. škoda vznikla v občiansko-súdnom konaní alebo v trestnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 4 ods. 1 písm. f) koná v mene štátu Generálna prokuratúra SR, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní, alebo v správnom konaní.

Podľa § 4 ods.3 Zákona č. 514/2003 Z.z. ak bol nárok na náhradu škody uplatnený na orgáne, ktorý nie je príslušný vo veci konať podľa ods.1 a 2, je tento orgán povinný bezodkladne postúpiť žiadosť (§ 15) príslušnému orgánu a upovedomiť o tom žiadateľa. Účinky uplatnenia nároku zostávajú zachované.

Podľa ustanovenia § 5 ods.1 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa ustanovenia § 6 ods.1 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa ustanovenia § 6 ods.2 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov právo podľa ods.1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 15 ods.1 Zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len žiadosti) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 15 ods.2 Zákona č. 514/2003 Z.z., ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

Podľa § 15 ods. 4 veta prvá Zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uspokojí iba jeho časť do 6. mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods.2 Zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym postupom, úhrada sa aj nemajetkového ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods.3 Zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ods.2 sa určuje s prihliadnutím najmä:

- (a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- (b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- (c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- (d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 442 ods.1 Zákona č. 40/1964 Z.z. Občianskeho zákonníka (ďalej len Občiansky zákonník) úhrada sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Podľa § 443 Občianskeho zákonníka pri určení výšky škody na veci sa vychádza z ceny v čase poškodenia.

Nakoľko k vydaniu uznesenia o vznesení obvinenia došlo za účinnosti Zákona č. 514/2003 Z.z., t.j. dňa 12. 9. 2005, a sťažnosť proti vznesenému obvineniu bola uznesením OP Čadca zamietnutá 4.10.2005, na daný prípad bolo potrebné aplikovať Zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci platný do 31.12.2012.

Aktívne legitimovaná v konaní bola navrhovateľka, ktorej vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v trestnom konaní. Pasívne vecne legitimovaná bola Slovenská republika.

V ďalšom sa súd zaoberal otázkou orgánu štátu, ktorý koná za odporcu SR v konaní, pričom dospel k záveru, že v danom spore je namieste, aby ako orgán vystupujúci v mene SR konala GP SR. V tomto smere súd poukazuje na nedokonalosť Zákona č. 514/2003 Z.z. spočívajúcu v tom, že pokiaľ ide o trestné konania, zákon účinný v čase vydania nezákonného rozhodnutia tu dával povinnosť vystupovať v mene SR až trom ústredným orgánom štátnej správy, a to Ministerstvu spravodlivosti SR, Ministerstvu vnútra SR (ďalej len MV SR) aj Generálnej prokuratúre SR.

Podľa § 4 ods.1 Zákona č. 514/2003 Z.z. zákona účinného v čase vydania nezákonného rozhodnutia vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods.1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak, Ministerstvo vnútra SR koná, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán policajného zboru. GP koná, ak škodu spôsobil prokurátor v občianskom súdnom, trestnom alebo správnom konaní.

Nemožno dávať účastníkovi konania na ťarchu nedokonalosť právnej úpravy v tom, ktorý konkrétny štátny orgán má v mene štátu vystupovať, keď podstatné je to, že subjektom zodpovedným za vzniknutú škodu je štát ako samostatná právnická osoba. Pochybenie, respektíve omyl v označení orgánu verejnej moci v danom prípade nemôže byť interpretovaný pri nedokonalosti právnej úpravy v neprospech jednotlivca - poškodeného. V tomto smere súd poukazuje, že doposiaľ každá novela zákona číslo 514/2003 Z.z. mala prechodné ustanovenie, ktoré znelo nasledovne: „Zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona (novelou), a za škodu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona (novely) sa spravujú predpismi účinnými do.“ Jedine posledná novela tohto zákona účinná od 1.1.2013 nemá žiadne prechodné ustanovenia. V danom prípade potom platí, že sa vzťahuje len na právne vzťahy (ich vznik a nároky z nich), ktoré vznikli za jej účinnosti. Preto súd v danom spore aplikoval Zákon č. 514/2003 Z.z. účinný pred poslednou novelou.

V rámci konania štát zastupujúci orgán MS SR namietal svoju príslušnosť v konaní, a to s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici 17Co 984/2013, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Zvolen číslo 13C/120/2012 zo dňa 16. 9. 2013, v ktorom Krajský súd pripustil dovolanie proti tomuto rozsudku na zodpovedanie otázky, ktorý štátny orgán je po 01. 01. 2013 oprávnený konať za štát v súdnom konaní začatom do 31. 12. 2012 v prípade uplatneného nároku na náhradu škody z nezákonného rozhodnutia podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktorým je uznesenie o vznesení obvinenia vydané povereným príslušníkom policajného zboru proti ktorému podanú sťažnosť prokurátor zamietol a podal obžalobu na príslušnom súde za situácie, že poškodený pred podaním návrhu na začatie konania na súd podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody štátnemu orgánu príslušnému podľa predpisov účinných do 31. 12. 2012. Najvyšší súd SR v rozsudku 3Cdo/194/2010 zo dňa 30. 3. 2011 k nastolenej otázke podal výklad, že na úseku trestného konania, ktorý začína vydaním uznesenia o začatí trestného stíhania, a je zavŕšený podaním obžaloby, vykonávajú svoju pôsobnosť ako vyšetrovateľ PZ, tak aj prokurátor. Vo veci náhrady škody spôsobenej v tomto úseku trestného konania orgánom verejnej moci preto ako orgán konajúci v mene štátu prichádza do úvahy tak MV SR, ako aj GP SR. Z hľadiska určenia, ktorý z týchto orgánov je v tom-ktorom prípade orgánom konajúcim v mene štátu, je rozhodujúce, na ktorom z nich bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu

škody; ak žiadosť bola podaná na oboch uvedených orgánov, je príslušný ten z nich konať, ktorý vo veci začal konať ako prvý (§ 4 ods. 1 písm. l/ Zákona č. 514/2003 Z.z.). V rozsudku 17Co 984/13 odvolací súd nastolené dovolacie otázky riešil tak, že štátnym orgánom oprávneným konať za štát Slovenskú republiku v súdnom konaní začatom do 31. 12. 2012 v prípade uplatneného nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktorým je uznesenie o vznesení obvinenia vydané povereným príslušníkom policajného zboru proti ktorému podanú sťažnosť prokurátor zamietol a podal obžalobu príslušnému súdu za situácie, že poškodený podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody štátnemu orgánu príslušnému podľa predpisov účinných do 31. 12. 2012 je z účinnosťou od 01. 01. 2013 Generálna prokuratúra SR. Súd prihladne na zmenu orgánu oprávneného konať za štát z úradnej povinnosti.

S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu 3Cdo/194/2010, ktorý konštatoval, že na úseku trestného konania, ktoré začína vydaním uznesenia o začatí trestného stíhania, a je zavŕšené podaním obžaloby. Ako orgány konajúce v mene štátu prichádzajú do úvahy ako MV SR, tak aj GP SR, pričom je rozhodujúce, na ktorý z týchto orgánov bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Nakoľko v danom prípade bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie na náhradu škody dňa 25. 9. 2013 na Generálnu prokuratúru, pričom tento orgán žiadosť postúpil na vybavenie podľa neho príslušnému orgánu, a to MS SR, ktoré po konštatovaní, že nepovažujú žiadosť navrhovateľky za žiadosť, ktorá môže byť prerokovaná MS SR, vrátilo postúpenie žiadosti GP SR ako orgánu príslušnému podľa § 4 ods. 1 písm. f) v spojení s § 4 ods. 3 Zákona č. 514/2003. GP SR svojím oznámením zo dňa 12. 11. 2013 oznámila právnomu zástupcovi navrhovateľky, že naďalej zotráva na pôvodnom právnom závere, že nie je orgánom, ktorý by mal v danej veci konať. Podľa nich je založená príslušnosť na konanie práve MS SR. Súd má teda zato, že Generálna prokuratúra je orgán, ktorý má v tomto konaní vystupovať ako orgán zastupujúci štát, keďže na tomto orgáne bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, aj keď GP SR naďalej zotrvala na pôvodnom právnom závere, že nie je orgánom, ktorý má vo veci konať, a je založená príslušnosť MS SR. Súd je však toho názoru, že MS SR v danom prípade nie je príslušným orgánom na konanie, nakoľko súd v tejto veci nepochybil, nevydal nezákonné rozhodnutie, naopak, navrhovateľku spod obžaloby súd oslobodil.

Osobitosťou náhrady škody podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. je to, že pred uplatnením nároku na náhradu škody na súde treba nárok vopred prerokovať s príslušným orgánom podanou písomnou žiadosťou. Tento nárok má uspokojiť predovšetkým orgán príslušný na prerokovanie, keď v zmysle § 4 ods. 1 písm. l) tohto zákona koná vo veci náhrady škody orgán, u ktorého bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku (§ 15). Súd mal preukázať, že navrhovateľka podala dňa 25. 9. 2013 na GP SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, pričom žiadala, aby jej bolo vyhovené v plnom rozsahu, priznaná náhrada škody vo výške 1.653,74 €. Ako už bolo vyššie uvedené, GP SR postúpila túto žiadosť na vybavenie MS SR, ktoré vrátilo postúpenie žiadosti GP SR ako príslušnému orgánu podľa § 4 ods. 1 písm. f). GP SR, organizačný a kontrolný odbor, svojím oznámením zo dňa 12. 11. 2013 oznámil právnomu zástupcovi navrhovateľky, že naďalej zotráva na svojom pôvodnom závere, že nie je orgánom, ktorý má vo veci konať. Súd toto oznámenie v zmysle § 16 ods. 4 považoval za písomné oznámenie poškodenému, že jeho nárok na náhradu škody nebude uspokojený, a od tohto oznámenia začala navrhovateľke plynúť 6-mesačná lehota na podanie žaloby na súd. Navrhovateľka žalobu na súd podala dňa 17. 4. 2014, teda v zákonnej lehote.

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, to je takého rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, ďalej existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím. Zodpovednosť štátu je podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov, smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu (§ 6 ods.2 Zákona č. 514/2003 Z.z.). Vznik tejto zodpovednosti ďalej predpokladá, že sa nezákonné rozhodnutie zrušilo, teda zbavilo právoplatnosti (§ 6 ods.1 Zákona č. 514/2003 Z.z.).

V prejednávanej veci navrhovateľka svoj nárok na náhradu škody vyvodzovala z uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 12.9.2005, ktoré neúspešne napadla sťažnosťou, a následného vedeného trestného konania voči jej osobe. Toto uznesenie považovala za nezákonné, lebo trestné stíhanie proti nej nemalo byť vôbec vedené. Ohľadne skutku, ktorého sa mal dopustiť nebolo preukázané, že tento skutok je trestným činom, preto bola spod obžaloby rozsudkom Okresného súdu Čadca oslobodená. Nebolo dokázané, že skutok je trestným činom (viď výroková časť rozsudku). Keďže toto uznesenie nebolo

pre nezákonnosť zrušené podľa § 6 ods.1 cit. zákona bolo treba zaoberať sa otázkou, či oslobodenie spod obžaloby môže mať z hľadiska ustanovenia § 6 cit. zák. rovnaký význam ako jeho zrušenie pre nezákonnosť. Treba pritom vziať do úvahy, že po oslobodení spod obžaloby neprichádza do úvahy podanie opravného prostriedku proti uzneseniu o vznesení obvinenia a zamietnutí sťažnosti proti nemu Okresnou prokuratúrou, lebo z hľadiska trestného konania je to bezpredmetné. Záporná odpoveď na položenú otázku by nezodpovedala v zmysle právnej úpravy zodpovednosti štátu obsiahnutej v Zákone č. 514/2003 Z.z. Tá sleduje, aby každá zákonom predpokladaná majetková ujmy spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti fyzickej osobe bola odčinená. Záporná odpoveď by viedla k tomu, že fyzická osoba, proti ktorej bolo vznesené obvinenie by musela niesť materiálne dôsledky takéhoto rozhodnutia, aj keď sa ukázalo nesprávnym a trestné konanie skončilo tak, že na ňu treba hľadieť ako na nevinnú. So zreteľom na uvedené, bolo by namieste na položenú otázku odpovedať kladne, avšak iba za predpokladu, že to dovoľuje výklad ustanovenia § 6 ods.1 Zákona č. 514/2003 Z.z. Systematickým a logickým výkladom tohto zákonného ustanovenia a tiež jeho porovnaním s ustanoveniami § 7 a 8 Zákona č. 514/2003 Z.z. treba vyvodiť, že zastavenie trestného stíhania a oslobodenie spod obžaloby majú v zmysle ustanovenia § 6 cit. zákona rovnaké dôsledky, ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, ak k ním došlo z určitých dôvodov, a to v podstate preto, že predpoklad k spáchaniu trestného činu vyslovený v uznesení o vznesení obvinenia nebol potvrdený. Dôvody, pri ktorých zastavenie trestného stíhania a oslobodenie spod obžaloby z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu nemajú rovnaký význam, ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia, vyplývajú z ustanovenia § 8 ods.6 cit. zákona, ktoré treba použiť analogicky, lebo koncepcia a zmysel všetkých ustanovení zákona by mali byť rovnaké. Tieto ustanovenia jednoznačne vymedzujú prípady, kedy poškodený nemá právo na náhradu škody, spôsobenej rozhodnutím o väzbe a o treste (ide o negatívne vymedzenie).

Z uvedeného vyplýva jednoznačný záver, že ten, proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa ustanovení § 1 až 6 Zákona č. 514/2003 Z.z. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia a zamietnutí sťažnosti proti nemu Okresnou prokuratúrou. Uvedené právo nemá ten, kto si obvinenie zavinil sám a ten, kto bol spod obžaloby oslobodený alebo bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin zodpovedný, alebo že mu bola udelená milosť, alebo že trestný čin bol amnestovaný (prípadne ďalšie prípady uvedené v § 8 ods.6).

Vzhľadom na vyššie uvedené, súd mal nepochybne za preukázané, že uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 12.9.2005 a zamietnutie sťažnosti proti tomuto OP uznesením zo dňa 4.10.2005 vykazujú všetky znaky nezákonného rozhodnutia v zmysle citovaných ustanovení Zákona č. 514/2003 Z.z. Na vznik nároku na náhradu škody spôsobenej takýmto nezákonným rozhodnutím, sa okrem existencie nezákonného rozhodnutia vyžaduje aj vznik škody a najmä existencia príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.

Podľa ustanovenia § 442 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. Aj skutočná škoda aj ušlý zisk je majetkovou ujmu, ktorá postihla poškodeného v dôsledku vzniku zodpovednosti za škodu, ktorú niekto iný spôsobil poškodenému. Skutočnou škodou treba rozumieť majetkovú ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného. Ide v podstate o rozdiel v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody na majetku. Tento rozdiel v hodnote majetku treba nahradiť peňažným plnením vo forme náhrady škody.

Skutočnú škodu však nemožno obmedziť len na škodu spôsobenú na veciach. Pod pojmom tzv. skutočná škoda treba zahrnúť aj škodu, ktorú poškodený utrpel na iných majetkových právach, alebo aj ujmu, ktorú poškodený utrpel na zdraví, resp. na živote. Skutočnou škodou je aj ujma, ktorá vznikla poškodenému tým, že bol nútený vynaložiť náklady na prepravu osoby alebo nákladu, ďalej sem patria aj náklady vynaložené a vzniknuté v spojitosti s uplatnením nároku v trestnom alebo občianskoprávnom konaní. Ušlý zisk predstavuje to, čo poškodenému ušlo v dôsledku spôsobenia škody; inak povedané v dôsledku spôsobenia škody nedošlo k zväčšeniu (rozmnoženiu majetku), hoci sa to pri predpokladanej činnosti dalo očakávať. Ušlý zisk možno nahradiť len peňažným plnením. Naturálna reštitúcia tu neprichádza do úvahy. Príчинná súvislosť ako jedna zo základných požiadaviek vzniku zodpovednosti za škodu znamená, že medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku. Existencia príčinnej súvislosti musí byť v každom konkrétnom prípade bezpečne preukázaná, nemožno ju len predpokladať. S ohľadom na skutočnosť, že vznik škody nemá spravidla iba jednu príčinu,

treba rozlišovať medzi príčinami hlavnými a príčinami vedľajšími. Treba mať preto na zreteli, že ak majú byť splnené podmienky zodpovednosti, protiprávny úkon musí byť následkom aspoň jednej z hlavných príčin. Vzťah medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody musí byť bezprostredný a nie sprostredkovaný.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd v ďalšom pokiaľ ide o majetkovú škodu skúmal, či predmetné nezákonné rozhodnutia boli jednou z hlavných (bezprostredných) príčin vzniku majetkovej škody tak, ako si ju navrhovateľ uplatnil. Súd sa zaoberal tým, či k vzniku majetkovej škody došlo v dôsledku nezákonného rozhodnutia, resp. škoda bola ním vyvolaná (nebyť nezákonného rozhodnutia nevznikla by ani škoda).

Ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, fyzická osoba vynaložila náklady na trovy obhajoby smerujúce k odstráneniu nežiaducich právnych dôsledkov na obvineného, štát zodpovedá za takto vzniknutú škodu podľa ustanovenia § 1 Zákona č. 514/2003 Z.z., a to bez ohľadu na to, či v trestnom konaní bol obvinenému obhajca ustanovený, alebo či si ho zvolil sám (§ 38 ods.1 Tr. por.).

Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že navrhovateľke bola uznesením o vznesení obvinenia a následným trestným stíhaním spôsobená škoda, za ktorú podľa príslušných ustanovení Zákona č. 514/2003 Z.z. nesie zodpovednosť odporca. Táto škoda bola navrhovateľke spôsobená v príčinnej súvislosti s vydaním predmetného uznesenia, ktorým bolo voči navrhovateľke začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie. Navrhovateľka včas požiadala odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku, avšak bez úspechu, preto sa obrátila so svojím nárokom na príslušný súd. Súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody (pokiaľ ide o vynaložené trovy obhajoby) neposudzuje účelnosť trov vynaložených v súvislosti s nutnou obhajobou v trestnom konaní, ale posudzuje, o čo sa majetok poškodeného zmenšil v príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu. Nie je dôležité to, či boli jednotlivé úkony zvoleného alebo ustanoveného advokáta účelne pre hájenie záujmov navrhovateľa v trestnom konaní, ale posudzuje to, o akú sumu sa skutočne zmenšil navrhovateľov majetok v príčinnej súvislosti v vedení trestného stíhania voči jeho osobe. Ak navrhovateľ skutočne zo svojho majetku uhradil v súvislosti s jeho zastupovaním v trestnom konaní svojmu advokátovi určitú sumu, tak je nepochybné, že sa o túto sumu reálne zmenšil jeho majetok v príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania voči jeho osobe. Nebyť nezákonne vedeného trestného stíhania voči jeho osobe nemusel by navrhovateľ zo svojho majetku vynaložiť peniaze na zaplatenie advokáta. Podmienkou zodpovednostného vzťahu podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. je po 1) vznesenie obvinenia a vedenie trestného stíhania, napriek tomu že v neskoršom konaní došlo k oslobodeniu spod obžaloby alebo k zastaveniu trestného stíhania, 2) vznik škody, 3) príčina súvislosť medzi podmienkami 1), 2), jeho sťažnosť proti nemu bolo OP zamietnuté ako nedôvodné. Podmienka 1) bola u navrhovateľa naplnená - proti navrhovateľovi bolo vznesené obvinenie a bolo voči nemu vedené trestné stíhanie a bol spod obžaloby právoplatne oslobodený. Pokiaľ ide o podmienku vzniku škody možno uviesť, že škoda je tradične definovaná ako majetková ujma, ktorú možno objektívne vyjadriť všeobecným akvivalentom, t.j. peniazmi. Za skutočnú škodu sa teda považuje majetková ujmy vyjadriteľná peniazmi, ktorá spočíva v zmenšení, v znížení, či v inom znehodnotení už existujúceho majetku poškodeného. Už zo samotnej tejto definície je zrejmé, že škodou môžu byť tiež účastníkom konania skutočne vynaložené náklady na to ktoré konanie, nakoľko nimi dochádza k zmenšeniu existujúceho majetku. V tejto súvislosti možno poukázať na to, že zákonodarca už zvolil metódu explicitného zahrnutia, nákladov konania pod pojem škody v Zákone č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Pokiaľ ide o naplnenie podmienky 3, je zrejmé, že oslobodenie spod obžaloby alebo zastavenie trestného stíhania v neskoršom konaní spätne znamená, že nezákonne vznesenie obvinenia a zamietnutie sťažnosti OP proti nemu vyvolalo zo strany pôvodne obvineného procesné úkony smerujúce k odstráneniu pre neho nežiaducich právnych dôsledkov, ktoré by v prípade neexistencie uvedeného nezákonného postupu štátu neboli potrebné; to sú úkony usilujúce o zastavenie trestného stíhania, resp. oslobodenia spod obžaloby. Teda náklady konania vedúce k zastaveniu trestného stíhania, resp. k oslobodeniu spod obžaloby sú v príčinnej súvislosti so vznesením obvinenia, nakoľko ním boli v podstate vyvolané. Je teda naplnená aj podmienka príčinnej súvislosti medzi podmienkami 1) a 2). Opačný výklad by bol v rozpore so zmyslom a účelom Zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko by jeden z dôsledkov uvedeného nezákonného postupu - vznik nákladov konania vedúceho k jeho reparácii - nebol napravený. Pokiaľ sa už sám zákonodarca rozhodol odškodniť osoby, voči ktorým bolo nezákonne vedené trestné stíhanie, nemožno mu podsúvať zámer, ktorý by nemal žiadny

rozumný zmysel, t.j. že by vedome hodlal pripustiť existenciu nereparovateľnej škody vzniknutej týmto osobám v neskoršom konaní. Inak povedané, stav neodškodnenia týchto osôb by trval ďalej, akurát v inej kvantitatívnej podobe, čo by bolo nezmyselné, keď sa už zákonodarca rozhodol pristúpiť k odškodneniu týchto osôb.

Je potrebné rovnako reflektovať, že náklady konania vedúceho po vznesení obvinenia k oslobodeniu spod obžaloby, či k zastaveniu trestného stíhania boli z hľadiska právneho štátu primeraným a nutným krokom k dosiahnutiu spravodlivosti. Ak došlo k oslobodeniu spod obžaloby alebo k zastaveniu trestného stíhania, je primerané, aby štát chápal predmetné náklady konania osoby neprávom odsúdenej alebo stíhanej ako náklady vynaložené v záujme právneho štátu samého.

Podľa Ústavy SR článok 46 ods.3 má každý právo na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Nárok na náhradu škody, ktorá bola spôsobená začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. Tento zákon výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia spod obžaloby, avšak treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to úpravy zodpovednosti štátu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. V prípade, že obžalovaný bol oslobodený spod obžaloby, súdna judikatúra má za to, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadné právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Vzhľadom na uvedené je potrebné vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté a teda v rámci spoločnosti utrpel ujmu, ktorú by ako poškodený mal mať nahradenú. Avšak tento právny nárok treba hľadať nielen v článku 46 ods.3 Ústavy SR, ale aj vo všeobecnej rovine predovšetkým v článku 1 ods.1 vyššie uvedeného zákona. Ak má štát byť skutočne považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nerozhoduje, či orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo.

V súlade s ustálenou súdnou praxou, teda štát zodpovedá aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých skorších rozhodnutiach, ktoré sa týkali náhrady škody spôsobenej štátnym orgánom v zmysle zrušeného Zákona č. 58/1969 o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Rozhodovanie súdov podľa tohto zákona sa ustálilo na názore, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/1991). Na podstate týchto právnych záverov zotrvala súdna prax aj po prijatí Zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. I keď jedným zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, treba mať na zreteli, že v zmysle právnej zodpovednosti štátu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (rozhodnutie NS SR sp.zn. 4MCdo/15/2009).

Súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR 2.ÚS 25/2011-33, v ktorom ústavný súd zastáva názor, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, nielen zastavenie trestného stíhania, ak k nemu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvinením, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenie obvinenia pre nezákonnosť (§ 6 ods.1 Zákona č. 514/2003 Z.z.) tak, ako bolo judikované všeobecnými súdmi, napríklad uznesenie NS SR sp.zn. 4Mcd0/15/2009, ale rovnaké

dôsledky má aj rozhodnutie o postúpení veci do priestupkového konania, ak k nemu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. Zmyslom a účelom Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je totiž stanoviť v súlade s článkom 46 ods.3 ústavy podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom, a to spôsobom, ktorý umožňuje odškodniť všetky prípady, v ktorých bola poškodenému spôsobená škoda takým rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorý sa neskôr ukázal ako nezákonný, najmä v tom prípade, ak bolo trestné konanie skončené uznesením, z ktorého je zrejmé, že predpoklad o tom, že sa dopustil trestného činu sa nenaplnil.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd priznal navrhovateľke náhradu škody vo výške 1.653,74 €, nakoľko práve o túto sumu sa zmenšil jej majetok v súvislosti s vedením nezákonného trestného stíhania voči jeho osobe, čo vyplýva aj z príjmového pokladničného dokladu založeného v súdnom spise č.I. 47.

Trovy obhajoby vo veci Okresného súdu v Čadci 1T/96/2008 podľa Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb pozostávajú (č.I. 46 spisu):

úkony:	odmena	DPH 20 %	celkom €
- prevzatie a príprava zastúpenia	41,52	8,30	49,82
- sťažnosť proti uzneseniu	20,76	4,15	24,91
- účasť na výsluchu obvinenej	41,52	8,30	49,82
- účasť na výsluchu svedkyne	41,52	8,30	49,82
- dôkazný návrh	22,65	4,53	27,18
- preštudovanie vyšetr.spisu	52,71	10,54	63,25
- odpor proti TR	61,75	12,35	74,10
- obhajoba pri HP	61,75	12,35	74,10
- obhajoba pri HP	61,75	12,35	74,10
- vyjadrenie k odvolaniu OP	63,58	12,72	76,30
- obhajoba pri HP	63,58	12,72	76,30
- obhajoba pri HP	63,58	12,72	76,30
- vyjadrenie k odvolaniu OP	63,58	12,72	76,30
- obhajoba pri ver. zasadnutí na KS	63,58	12,72	76,30
Paušálne náhrady r. 2005	4x4,98		19,92
Paušálne náhrady r. 2006	1x5,44	5,44	
Paušálne náhrady r. 2008	1x6,31	6,31	
Paušálne náhrady r. 2011	3x7,41	4,45	26,68
Paušálne náhrady r. 2012	5x7,63	7,63	45,78

Náhrada cestovných výdavkov:

Čadca - Žilina 32 km a späť (2X) 100 km x spotreba 6,8 x PHM (benzín 1 l = 1,609 € plus paušál. náhrada za 1km 0,183 €: 18,71 € + DPH 3,74 € = celkom 22,45 €

Náhrada za stratu času:

4 začaté polhodiny x 12,71 € (1/60 VZ): 50,84 € + DPH 10,17 € = celkom 61,01 €

Odmena za znalecký posudok - MUDr. Satko 298,75 €

Odmena za znalecký posudok - MUDr. Strecha 298,80 €

Spolu trovy obhajoby v konaní 1T/96/2008: 1.653,74 €

Podľa ustanovenia § 18 ods.1, 2, 3 Zákona č. 514/2003 Z.z.

(1) Náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo

rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

(2) Náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom.

(3) Súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia vo výške ustanovenej osobitným predpisom. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že náhrada škody podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. v sebe zahŕňa aj náhradu trov konania (vrátane trov právneho zastúpenia vo výške stanovenej osobitným predpisom), ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo došlo k nesprávnemu úradnému postupu.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľke, ktorá bola v tomto konaní v celom rozsahu úspešná, priznal náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie práva proti odporcovi, ktorý v konaní úspešný nebol.

Trovy konania pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku 20,-- € a z trov právneho zastúpenia vo výške 571,62 € boli súdom priznané podľa Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších zmien. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú:

Úkony právnej služby:

prevzatie a príprava zastúpenia 71,37 €
žiadosť o predbežné prerokovanie nároku 71,37 €
návrh na začatie konania 71,37 €
vyjadrenie zo dňa 12.9.2014 71,37 €
účasť na pojednávaní 13.11.2014 71,37 €
účasť na pojednávaní 9. 4. 2015 71,37 €

Spolu 422,22 €

Paušálne náhrady:

- rok 2013 2 x 7,81 € 15,62 €
- rok 2014 3 x 8,04 € 24,12 €
- rok 2015 1 x 8,39 € 8,39 €

Spolu 48,13 €

DPH

- 20 % 95,27 €

Trovy právneho zastúpenia celkom 571,62 €

Trovy konania v sume 20,-- € titulom zaplataenia súdneho poplatku z návrhu a v sume 571,62 € titulom trov právneho zastúpenia je odporca povinný zaplatiť navrhovateľke do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet spoločnosti Advokátska kancelária JUDr. Stopka JUDr. Blendovský JUDr. Strapáč, PhD., s.r.o., vedený v ČSOB, a.s., pobočka Čadca, číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: 46912.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmier),
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.